

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2552**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 48 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 63 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 119 ราย อัตราการบาดเจ็บ 3.6 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 39 คน อัตราตาย 1.2 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 32.8 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 129 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 48 แห่ง ส่งรายงาน 48 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 7 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 81.6

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 76.3

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สส. ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2552) เท่ากับ ร้อยละ 59 โดยมีรายละเอียดตั้งเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/> หรือ www.deepsouthvis.org

เหตุการณ์

สถานที่

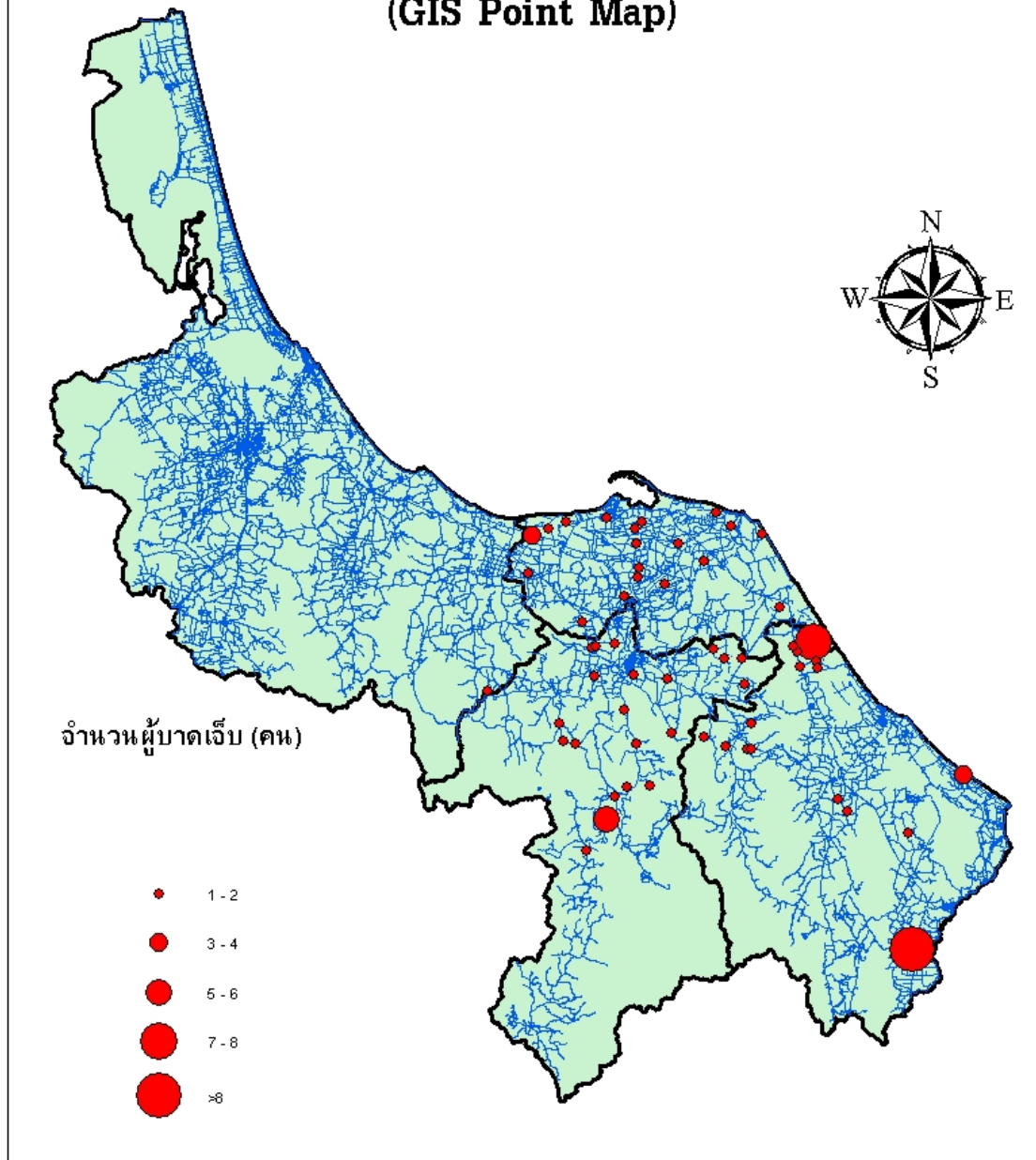
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

อันดับ	จำนวนเหตุการณ์					
	ปัตตานี	28	ยะลา	21	นราธิวาส	14
1.	ยะรัง	4	บันนังสตา	7	รือเสาะ	5
2.	เมืองปัตตานี	3	รามัน	6	บาเจาะ	2
3.	ปะนาเระ	3	เมืองยะลา	6	ระแงะ	2
4.	โคกโพธิ์	3	ยะหา	4	เมืองนราธิวาส	1
5.	หนองจิก	2	กรงปินัง	3	ตากใบ	1
6.	มายอ	2	ธารโต	1	แว้ง	1
7.	สายบุรี	1	กาบัง	1	สุโหงปาดี	1
8.	ไม้แก่น	1			เจาะไอร้อง	1
9.	ยะหริ่ง	1				
10.	แม่ลาน	1				

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

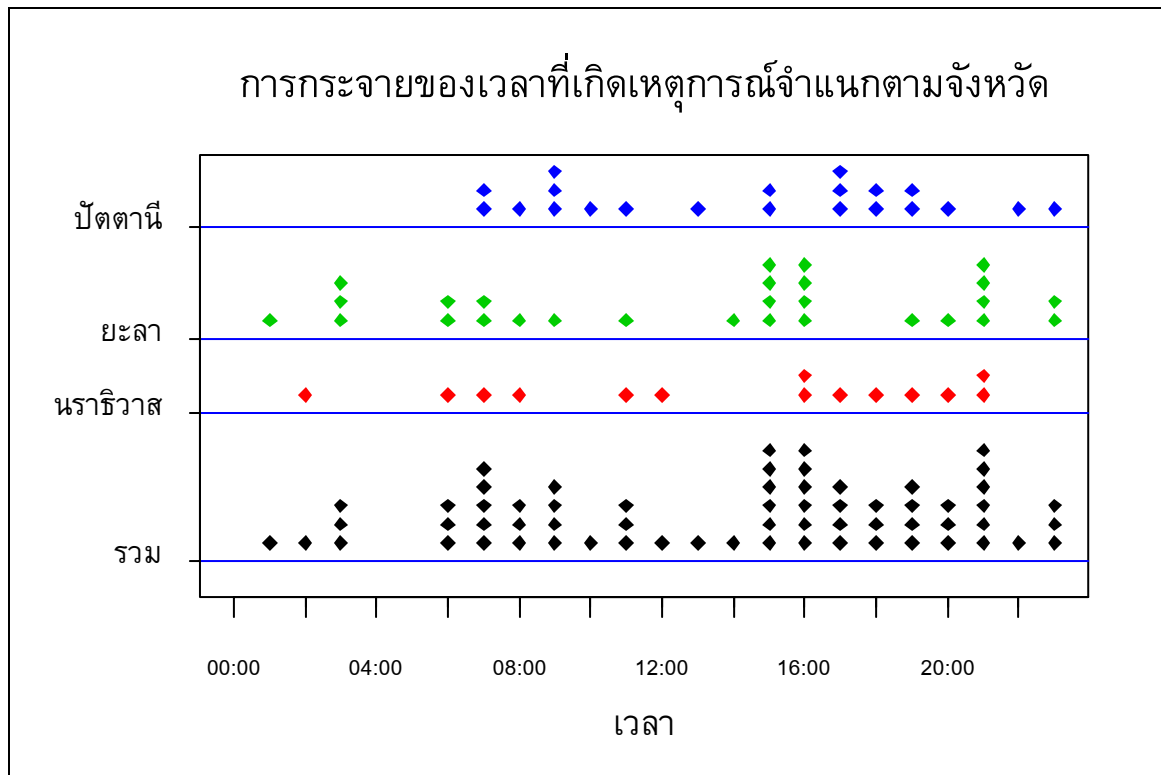
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	34
2.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	8
3.	นา ไร่ สวน	7
4.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	5
5.	สถานศึกษาหรือสถานที่สาธารณะ	2
6.	สถานที่อื่นๆ	2
7.	สนามกีฬาสาธารณะ	1
8.	ไม่ระบุ	4

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

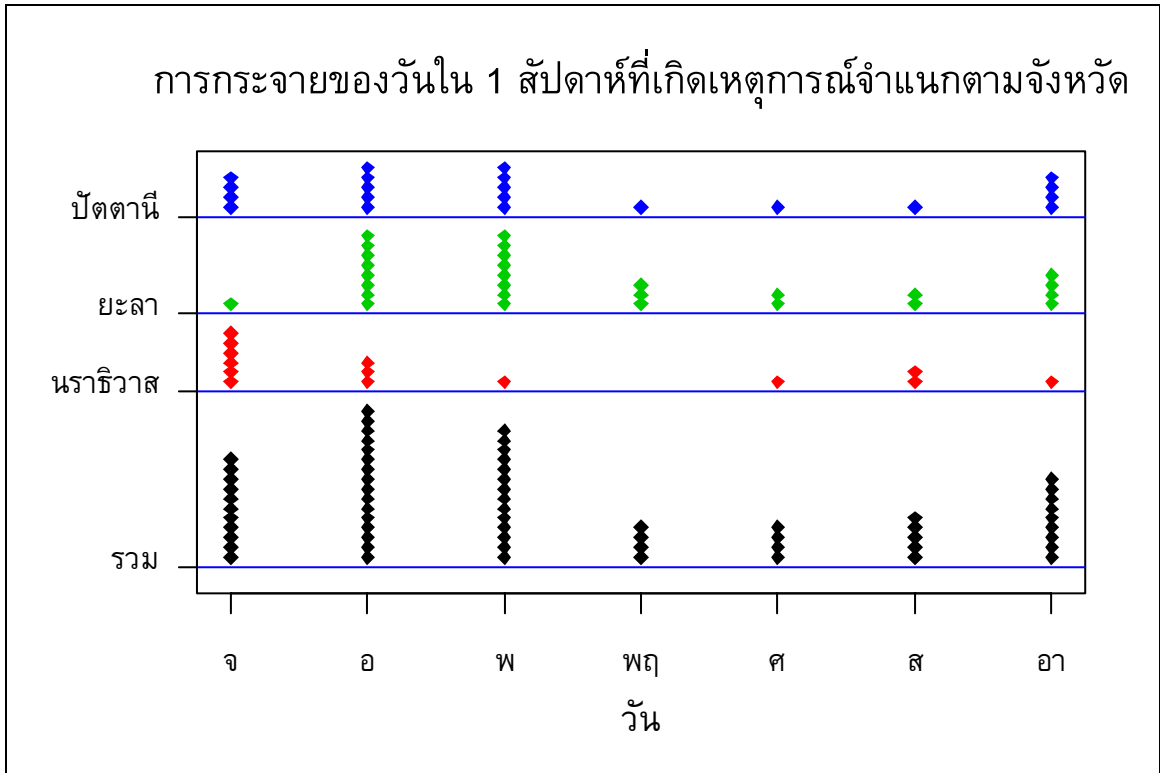

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

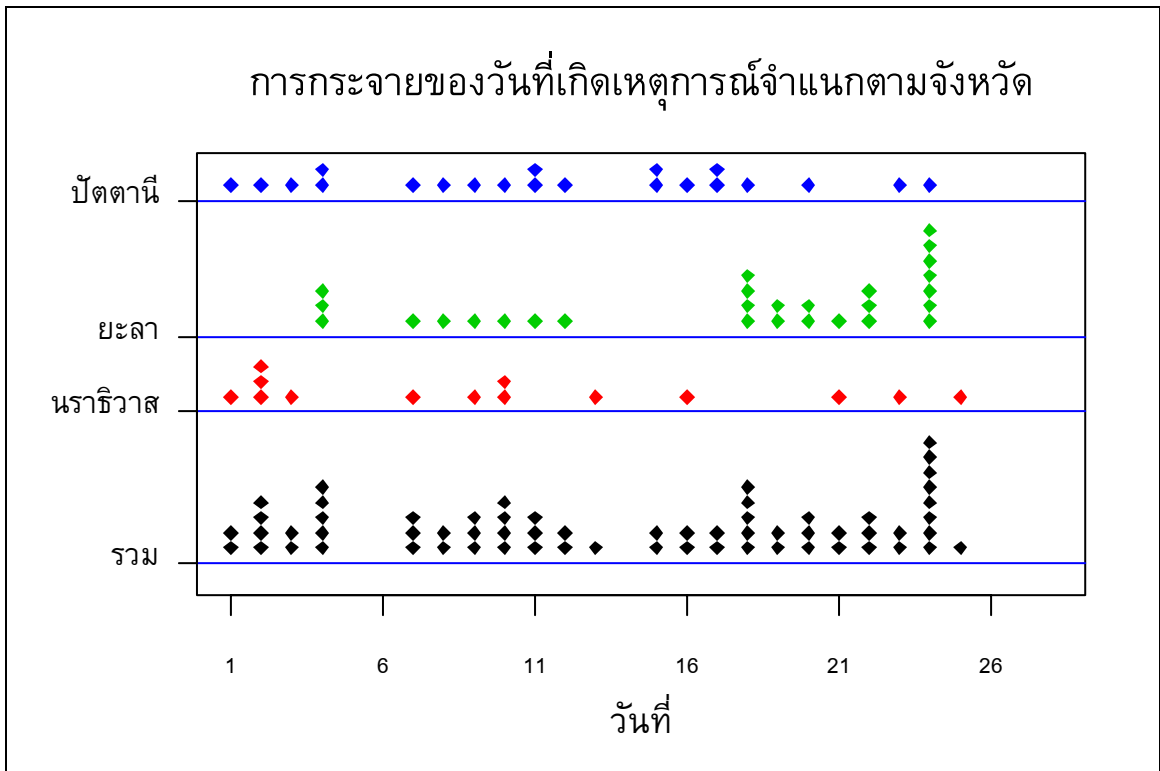
เวลา

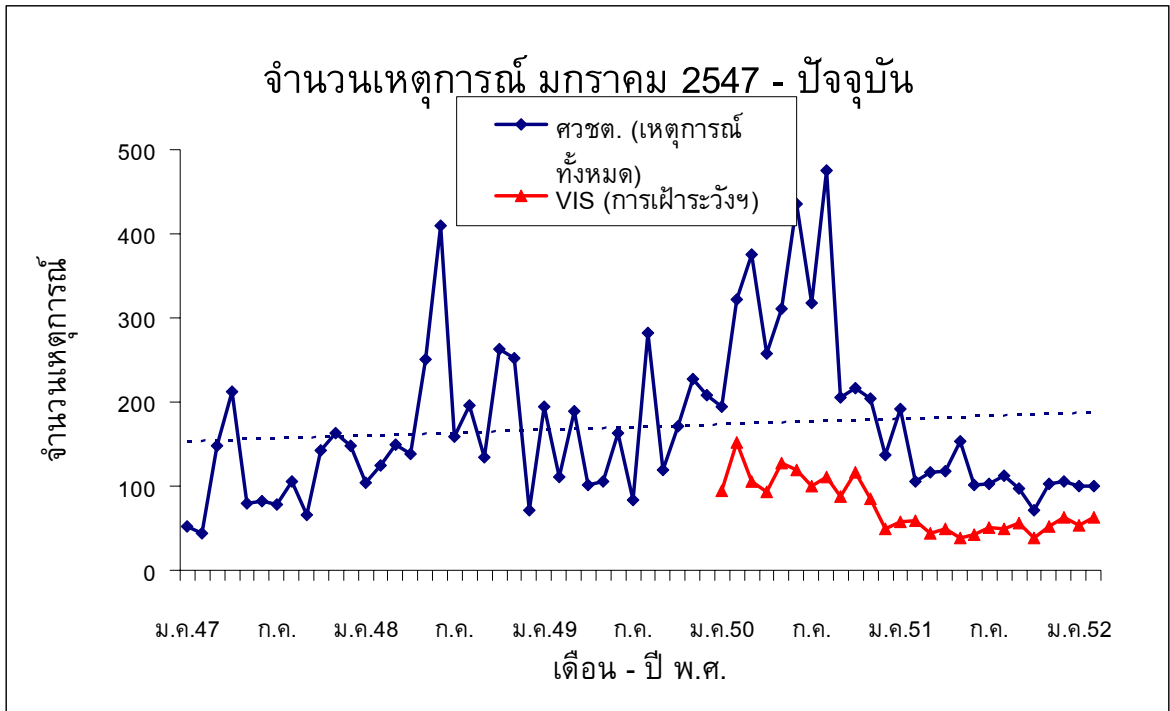
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

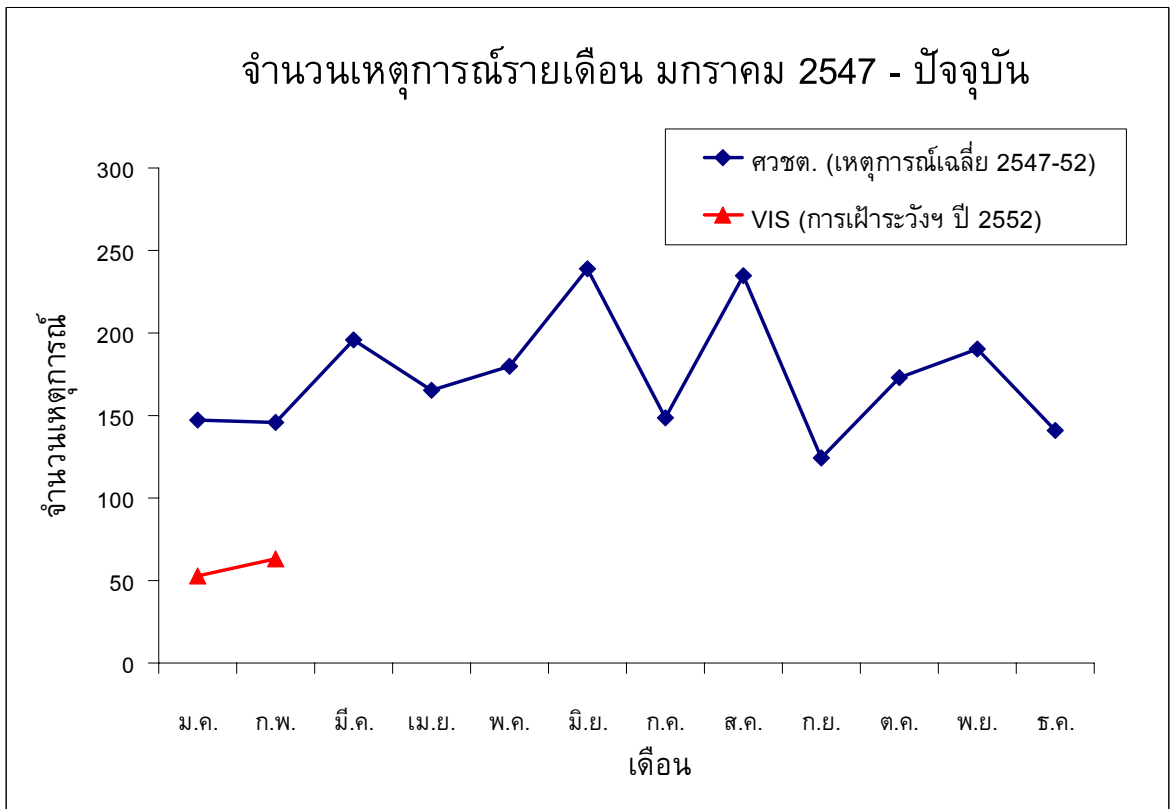
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

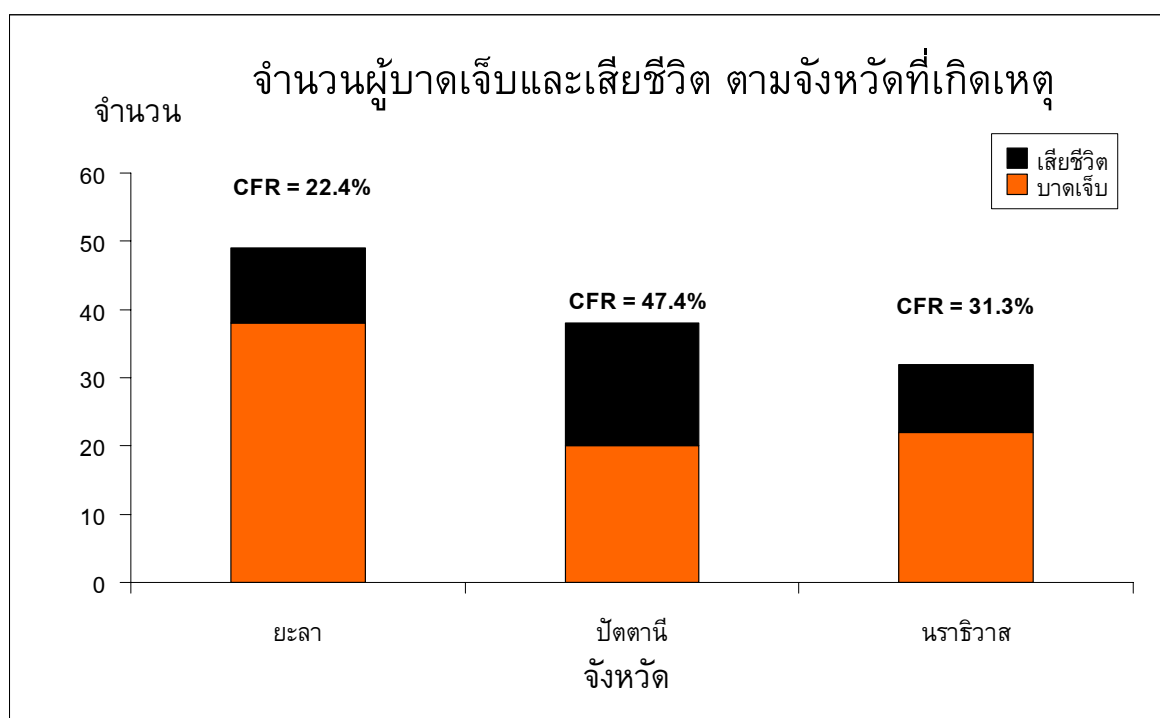
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

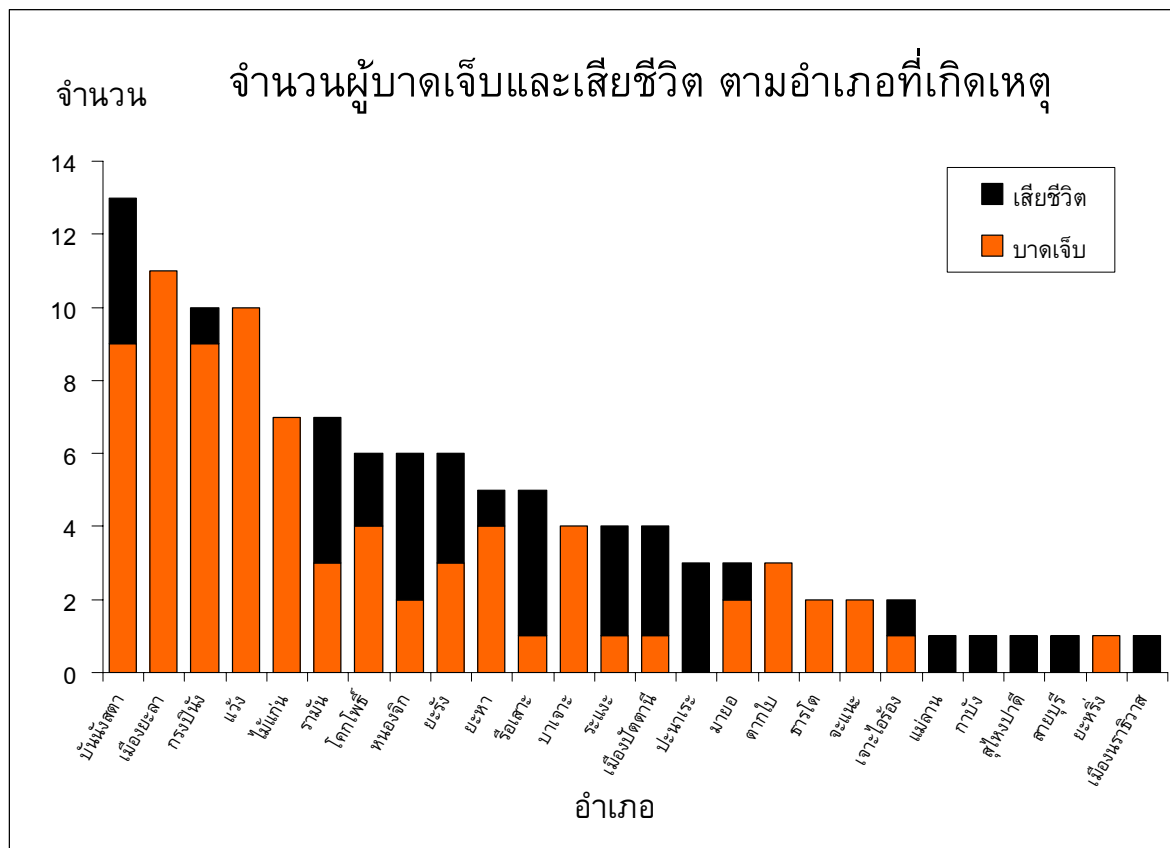
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	-	-	-	-	-
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	38	6.1	18	2.9	47.4
ยะลา	49	10.7	11	2.4	22.4
นราธิวาส	32	4.6	10	1.4	31.3
รวม	119	3.6	38	1.2	32.8

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	ไม้แก่น	7	63.5	บันนังสตา	4	7.9	ปะนาเระ	100
2	กรงปินัง	10	48.1	ปะนาเระ	3	7.1	แม่ลาน	100
3	บันนังสตา	13	25.6	แม่ลาน	1	6.9	กาบัง	100
4	แว้ง	10	21.8	รือเสาะ	4	6.4	สุইหงป่าดี	100
5	ยะหา	5	10.2	กาบัง	1	6.3	สายบุรี	100
6	ธารโต	2	9.9	หนองจิก	4	5.8	เมืองนราธิวาส	100
7	โคกโพธิ์	6	9.3	รามัน	4	4.9	รือเสาะ	80
8	หนองจิก	6	8.7	กรงปินัง	1	4.8	ระแงะ	75
9	รามัน	7	8.6	ยะรัง	3	3.6	เมืองปัตตานี	75
10	บาเจาะ	4	8.5	ระแงะ	3	3.6	หนองจิก	66.7

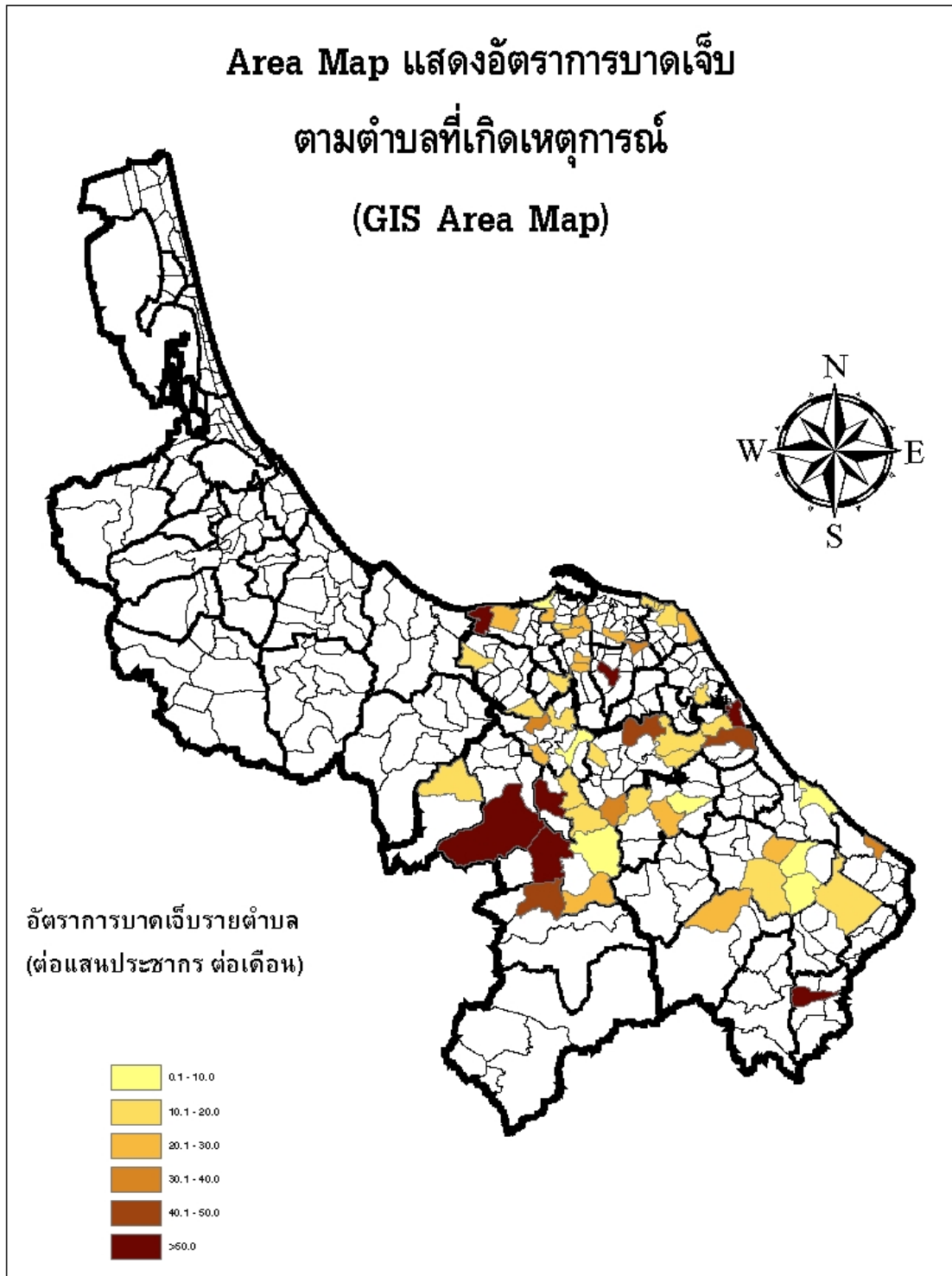
แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	สะเอะ	9	163.7	ท่ากำชำ	3	47.8	กระหวะ	100
2.	ไทรทอง	7	161.4	ท่าธง	2	33.3	เขื่อนบางลาง	100
3.	แว้ง	10	79.7	กระหวะ	1	31.3	ประจัน	100
4.	ตรัง	2	66.4	เขื่อนบางลาง	1	27.9	รือเสาะ	100
5.	ท่ากำชำ	4	63.7	ประจัน	2	27.1	กะมียอ	100
6.	บันนังสตา	10	58.5	รือเสาะ	3	27	ปะกาสะรัง	100
7.	ปะแต	5	50.9	กะมียอ	1	24.2	บ้านน้ำบ่อ	100
8.	ท่าธง	3	49.9	ปะกาสะรัง	1	22.3	ม่วงเตี้ย	100
9.	กาเยาะมาตี	3	49.5	บ้านน้ำบ่อ	1	20	โคกโพธิ์	100
10.	ธารโต	2	42.2	ม่วงเตี้ย	1	19.5	จะกว๊ะ	100
							เนินงาม	100
							ปยุต	100
							มะนังดาลำ	100
							บองอ	100
							บ้านกลาง	100
							สุไหงปาดี	100
							ปะนาเระ	100
							กาบัง	100
							กะลุวอเหนือ	100
							รือเสาะออก	100
							บูกิต	100

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 48 ราย เสียชีวิต - ราย อัตราป่วยตาย -%)						
1.	ยะลา	41				
2.	สงขลานครินทร์	7				
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 18 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตาย 5.6%)						
1.	ปัตตานี	9	ปัตตานี	1	ปัตตานี	11.1
2.	นราธิวาส	7				
3.	สุโขทัย-ลก	2				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 59 ราย เสียชีวิต - ราย อัตราป่วยตาย -%)						
1.	ค่ายอิงคยุทธ	12				
2.	แว้ง	10				
3.	บันนังสตา	8				
4.	ไม้แก่น	7				
5.	ยะหา	5				

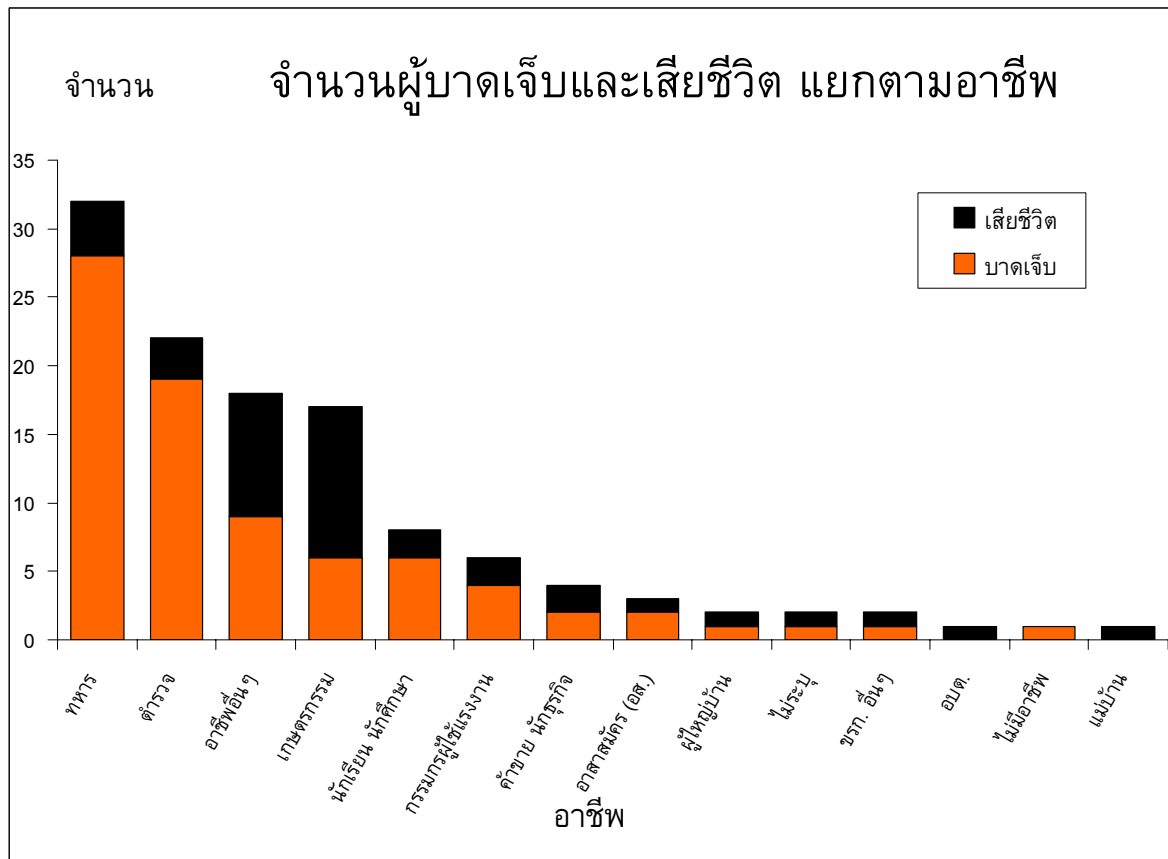

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มาตรฐาน (Median) = 29 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 23-39 ปี						
0-14 ปี	5	(4.2)	0.9	1	(2.6)	0.2
15-29 ปี	58	(48.7)	12.6	15	(38.5)	3.3
30-44 ปี	35	(29.4)	9.1	16	(41)	4.2
45-59 ปี	20	(16.8)	9.2	7	(17.9)	3.2
>= 60 ปี	1	(0.8)	0.6	-	-	-
เพศ						
ชาย	105	(88.2)	12	36	(92.3)	4.1
หญิง	14	(11.8)	1.6	3	(7.7)	0.3
ศาสนา						
พุทธ	59	(49.6)	15.9	11	(28.2)	3
อิสลาม	57	(47.9)	3.9	27	(69.2)	1.9
คริสต์	-	-	-	-	-	-
ไม่ระบุ	3	(2.5)		1	(2.6)	

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	57	47.9	11	28.2	19.3
2.	กิจกรรมอื่น ๆ	28	23.5	11	28.2	39.3
3.	งานอดิเรก บันทึกลง กิจกรรมอาสาสมัคร	11	9.2	6	15.4	54.5
4.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	9	7.6	5	12.8	55.6
5.	เล่นกีฬา	7	5.9	-	-	-
6.	พักผ่อน นอนหลับ กิจกรรมประจำวัน กินอาหาร	4	3.4	4	10.3	100
7.	ไม่ระบุ	3	2.5	2	5.1	66.7

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	57	47.9	32	82.1	56.1
2.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	32	26.9	3	7.7	9.4
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	30	25.2	4	10.3	13.3

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	การบาดเจ็บของกล้ามเนื้อและเส้นเอ็นที่ขาส่วนล่าง (S86)	5	8.1	-	-	-
2.	บาดเจ็บศีรษะบริเวณอื่นๆ (S09)	5	8.1	-	-	-
3.	การบาดเจ็บอื่นและที่ระบุไม่ได้บริเวณท้องหลัง ส่วนล่าง และเชิงกราน (S39)	4	6.5	-	-	-
4.	ผลกระทบจากแรงดันอากาศและแรงดันน้ำ (T70)	3	4.8	-	-	-
5.	บาดแผลเปิดบริเวณช่องท้อง หลังส่วนล่างและกระดูก เชิงกราน (S31)	3	4.8	-	-	-
6.	บาดแผลเปิดบริเวณขาส่วนล่าง (S81)	3	4.8	-	-	-

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 119 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 1 ราย มาโรงพยาบาลเอง 8 ราย หน่วย EMS นำส่ง 4 ราย ทหารนำส่ง 1 ราย ตำรวจนำส่ง 14 ราย ญาติหรือชาวบ้านนำส่ง 26 ราย ไม่ระบุ 65 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 38 นาที (IQR = 15-111.50 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	2	12.5	-	-	14	87.5
การห้ามเลือด	9	25.7	1	2.9	25	71.4
C-Spine Collar	-	-	-	-	9	100
Splint / Slab	2	11.8	-	-	15	88.2
IV fluid	3	12.5	-	-	21	87.5

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 119 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 47 ราย (61 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 61 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นพยาบาล 36 ครั้ง ไม่มีผู้ดูแล 1 ราย อื่นๆ 24 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 36.50 นาที (IQR = 20-51 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	13	65	2	10	5	25
การห้ามเลือด	33	73.3	1	2.2	11	24.4
C-Spine Collar	2	25	-	-	6	75
Splint / Slab	7	38.9	1	5.6	10	55.6
IV fluid	22	91.7	2	8.3	-	-

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	1 (1-8)	381
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	1,080 (263-4,898)	345,348

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 69 ราย (58 %)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 81 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 4 ราย ตีขึ้น 42 ราย ตาย 1 ราย ไม่มีข้อมูล 34 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 129 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน มกราคม 2552

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	95	NA	/	สตูล	98	NA	X	ปัตตานี	100	93	X	ยะลา	92	NA	X	นราธิวาส	97	90	X
สงขลา	96	NA	X	ควนโดน	95	NA	/	โคกโพธิ์	100	100	/	เบตง	99	NA	/	สุโหงโกลก	61	33	/
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	NA	NA	X	หนองจิก	100	100	/	บันนังสตา	100	NA	/	ตากใบ	92	100	/
นาทวี	97	NA	/	ท่าแพ	100	NA	/	ปานาเระ	100	67	/	ธารโต	100	NA	/	บาเจาะ	100	100	X
เทพา	100	NA	X	ละงู	100	NA	/	มายอ	100	100	/	รามัน	100	NA	/	ระแงะ	99	93	/
สะบ้าย้อย	98	NA	/	ทุ่งหว้า	NA	NA	/	ทุ่งยางแดง	NA	NA	/	ยะหา	92	NA	X	รือเสาะ	99	100	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	X					ไม้แก่น	100	100	/	กาบัง	100	NA	X	ศรีสาคร	69	89	/
สงขลานครินทร์	98	NA	X					ยะหริ่ง	100	100	/					แว้ง	99	93	/
								ยะรัง	100	87	/					สุคีริน	NA	NA	X
								แม่ลาน	100	100	/					สุโหงปาดี	100	100	X
								สายบุรี	100	100	/					จะแนะ	NA	NA	/
								กะพ้อ	100	100	/					เจาะไอร้อง	96	100	X
								ค่ายอิงคยุทธ	100	97	X					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
																ยี่งอ	100	NA	X
รวม (%)	95.5	NA	50	รวม	97	NA	66.7	รวม	100	94.6	84.6	รวม	92.6	NA	57.1	รวม	97.4	92.7	50

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ

ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2552 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 48 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 95.2 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 93.6 ความทันเวลาร้อยละ 62.5 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 59)